

[Rager.]

og måske overdrive det arbejde, de gør indenfor en sådan organisation. Da er det ganske udmærket, når der fra det offentlige side kan gribes ind og der kan foretages ændringer. Men hvis en branche omsætningsmæssigt og virksomhedsmæssigt har bygget aftaler op, der f. eks. dækker 95—98 pct. af branchen, vil det ikke være rigtigt, hvis en lille ubetydelig kværvulant kan påberåbe sig den hellige erhvervsfrihed og blive betragtet som en fuldgyldig klager, på grundlag af hvis klage man kan ødelægge alt. Det må ikke være sådan, at man ligefrem tilstræber en destruktiv virksomhed; det må også være sådan, at der kan skabes en tilstand, der kan være til glæde for forbrugerne.

Der er et andet punkt, der også for mig er meget vigtigt, og det er det, at ingen offentliggørelse, det være sig af en aftale, der skal registreres, eller en afgørelse, der er truffet, må ske, uden at den har været forelagt for — ja, når jeg bruger ordet delikventen, vil den højtærede minister forstå, at det er delikventen i gåseøjne. Delikventen bør altid have lejlighed til at se den, så vil man undgå forkerte ting, og den pågældende vil få lejlighed til at udtale sig. Naturligvis må til syvende og sidst afgørelsen af, hvad der skal offentliggøres, være hos kontrolrådet, men den anden part bør vide det og straks kunne tage de modforholdsregler, som den pågældende måtte mene han har ret og grund til at tage.

Der er et andet punkt, på hvilket jeg også meget vel forstår lovforslagets affattelse, men hvor jeg igen må gøre opmærksom på, at misbrug ligger lige på dørtærsklen. Det er der, hvor der i henhold til § 12, stk. 2, er tale om, at hvis omkostninger og avancer for den enkelte vare eller ydelse ikke kan bedømmes med rimelig sikkerhed; så er tilsynet berettiget til at tage virksomhedernes hele økonomiske stilling i betragtning. Det må være en nødhjælpsregel — det kan ikke være meningen, at det skal være andet end en nødhjælpsregel — men det er vel sådan, at det bliver et skøn, om den kan anvendes eller ej. Jeg vil gerne spørge den højtærede minister, om den mand, der i henhold til denne bestem-

melse får en afgørelse, der går ham imod, vil kunne gå til domstolene.

Med hensyn til de tvungne kunder har vi et eksempel af akkurat samme art. Det er ganske nødvendigt, det ser jeg fuldtud, at det kan pålægges en virksomhed at betjene nogle kunder, som denne virksomhed af en eller anden grund har fundet det i sin interesse at schalte ud, men hvor samfundsmæssige hensyn kræver noget andet. Jeg advarer dog imod at bruge denne bestemmelse mere end i de aller, allermest påtrængende tilfælde. Det er som regel ikke morsomt at være påtvungen kunde. En stor virksomhed kan nok klare det, men den lille mand, der bliver påtvunget kunde, får det ikke godt. Det er jeg ganske overbevist om.

Jeg har villet fremsætte disse bemærkninger for at gøre klart, at der efter mit skøn er ting i dette lovforslag, der må tales nærmere om. Jeg tror bl. a., at vi på de områder, jeg har nævnt, hvor en nødvendig bestemmelse kan misbruges, må blive enige om sådanne kommentarer i bemærkningerne, at vi mest muligt hindrer, at bestemmelserne bruges anderledes end tilsigtet. Hvis vi kan blive enige om sådanne kommentarer, vil meget være nået.

Sluttelig vil jeg advare imod to ting. Jeg vil advare det ærede medlem hr. Anker Lau mod at tro, hvis han virkelig vil arbejde positivt og have indflydelse på, hvad der kommer ud af forhandlingerne, at vi kan gå tilbage til 1937-loven med nogle ændringer af denne; den tid er passé. Dernæst vil jeg advare den højtærede handelsminister imod, i højere grad end allerede sket er, at oplæse udtalelser af længst afdøde politikere, som har fremsat dem under helt andre forhold. Det har uendelig lidt interesse; den brug, den højtærede minister gør af dem, er måske ikke forkert, men det er uhyre tidsspildende.

Poul Hansen (Kalundborg): Må jeg straks gøre en enkelt bemærkning til det ærede medlem hr. Rager, som klagede over, at der ikke havde været erhvervsrepræsentanter i trustkommissionen. Jeg bemærkede, at det ærede medlem ikke i den anledning rettede bebrejdelser imod den højtærede handelsminister; det ville usægtelig også